

MATEMATIKOS BRANDOS EGZAMINO PROGRAMOS MINIMALIUS REIKALAVIMUS ILIUSTRUOJANTYS PAVYZDŽIAI

Egzamino programos minimalūs reikalavimai	Minimalius reikalavimus iliustruojantys pavyzdžiai
1. Skaičiai ir skaičiavimai, algebra. Lygtys, nelygybės ir jų sistemos	
1.2. Paprasčiausiais atvejais pastebėti dėsningumą, pagal kurį sudaryta pateikta seka, ir užrašyti keletą jos kitų narių.	Sekos bendrasis narys užrašomas formule $a_n = 3n - 1$ ($n = 1, 2, 3, \dots$). Šios sekos penktasis narys a_5 yra lygus: A 5 B 14 C 15 D 34
1.3. Paprastais atvejais patikrinti, ar duotoji seka yra aritmetinė/geometrinė progresija. Paprastais atvejais apskaičiuoti aritmetinės progresijos skirtumą, geometrinės progresijos vardiklį, pirmųjų n narių sumą. Spręsti paprastus praktinio turinio uždavinius.	1. Bendrovė „Kėdė“ gavo užsakymą gaminti mokyklinius suolus. Pirmą mėnesį ji pagamino 1250 suolų, o kiekvieną kitą pagamindavo po 16 suolų daugiau nei prieš tai buvusį mėnesį. Kiek mokyklinių suolų bendrovė „Kėdė“ pagamino 12-tą mėnesį? (2 taškai)
	2. Kuri iš pateiktų skaičių sekų yra aritmetinė progresija? A 4; 9; 16 B 2; 4; 8 C 4; 6; 9 D 2; 4; 6
	3. Didėjančios geometrinės progresijos pirmasis narys lygus 2, o trečiasis lygus 18. Antrasis šios progresijos narys lygus: A –6 B 6 C 9 D 10
1.5. Paprastais atvejais taikyti paprastųjų ir sudėtinių procentų formules praktinio turinio uždaviniams spręsti.	1. Lagamino kaina 300 Eur. Kiek procentų šią kainą reikėtų sumažinti, kad nauja lagamino kaina būtų 282 Eur? (2 taškai)
	2. Sausio 1 dieną pradėtame eksploatuoti smėlio karjere buvo 80 000 m³ smėlio. Kasmet planuojama iškasti 20 % praėjusių metų gale karjere likusio smėlio. Kiek kubinių metrų smėlio karjere turėtų likti po 3 metų? (2 taškai)

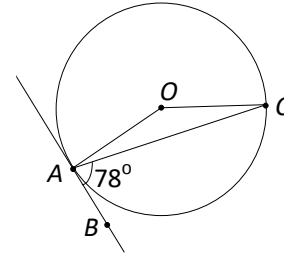
	3. Bendrovė „Kėdė“ gamybai plėsti iš banko pasiskolino 20 000 eurų su 9 % metinėmis sudėtinėmis palūkanomis. Kiek pinigų bendrovė „Kėdė“ turėtų grąžinti bankui po trejų metų? (2 taškai) 4. Telefonas kainuoja 300 eurų. Perkant išsimokėtinai, 2 metus kas mėnesį reikia mokėti 15 eurų įmoką. Keliais procentais telefono kaina išauga, perkant jį išsimokėtinai? A 10 % B 12,5 % C 20 % D 60 % 5. Klientas greitųjų paskolų bendrovėje pasiskolino 900 eurų vienam mėnesiui su 10 % mėnesio palūkanomis. Kiek iš viso eurų klientas turės grąžinti bendrovei, praėjus vienam mėnesiui? (2 taškai)
1.8. Pertvarkyti paprastus racionaliuosius reiškinius.	1. $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} =$ A 3 B $\frac{5}{2}$ C $\frac{137}{60}$ D $\frac{6}{5}$ E $\frac{77}{60}$ 2. Skaičių tiesėje pažymėti skaičiai a ir b. Kuris iš žemiau užrašytų teiginių yra teisingas? A $1 < \frac{1}{a} < \frac{1}{b}$ B $\frac{1}{a} < 1 < \frac{1}{b}$ C $\frac{1}{a} < \frac{1}{b} < 1$ D $\frac{1}{b} < \frac{1}{a} < 1$
1.9. Paprasčiausiais atvejais pertvarkyti iracionaliuosius reiškinius.	$\frac{\sqrt{5}-1}{\sqrt{5}-2} =$ A $-\frac{1}{2}$ B $\frac{1}{2}$ C $3+\sqrt{5}$ D $7-3\sqrt{5}$
1.11. Paprastas praktines situacijas aprašyti dauginariais (ne aukštesnio kaip trečiojo laipsnio).	Prieš m metų Urtei buvo n metų. Kiek metų bus Urtei po k metų? A $n+m-k$ B $n+m+k$ C $n-m+k$ D $k-n-m$ E $m-n+k$

1.12. Paprasčiausiais atvejais taikyti laipsnio su racionaliuoju rodikliu apibrėžimą ir savybes.	Apskaičiuokite $\left(9^{\frac{1}{6}}\right)^3$. <i>(1 taškas)</i>
1.13. Spręsti paprastus praktinio turinio uždavinius su standartinės išraiškos skaičiais.	Šviesa sklinda $3 \cdot 10^5$ km/s greičiu. Kiek kilometrų nukeliaus šviesa per 1 min? A $3 \cdot 10^3$ km B $5 \cdot 10^3$ km C $1,8 \cdot 10^5$ km D $1,8 \cdot 10^7$ km E $3 \cdot 10^7$ km
1.16. Spręsti $f(x)/g(x)=0$, $\sqrt{f(x)}=a$ pavidalo lygtis ($f(x), g(x)$ – pirmojo ar antrojo laipsnio daugianariai).	Išspręskite lygtį $\sqrt{2-x}=3$. <i>(1 taškas)</i>
1.26. Spręsti paprastas rodiklines lygtis ir paprasčiausias rodiklines nelygybes.	1. Išspręskite lygtį $3^x = \frac{1}{81}$. <i>(1 taškas)</i>
	2. Išspręskite lygtį $2^{x+3} = 16$. <i>(1 taškas)</i>
1.27. Spręsti paprastas logaritmines lygtis ir paprasčiausias logaritmines nelygybes.	Išspręskite lygtį $\log_3 x = 2$. <i>(1 taškas)</i>
1.31. Spręsti $af(x)=b$ pavidalo lygtį, kai $f(x)=\sin x$, $f(x)=\cos x$, $f(x)=\operatorname{tg} x$.	Išspręskite lygtį: $\sin x - \frac{1}{2} = 0$. <i>(1 taškas)</i>

2. Geometrija

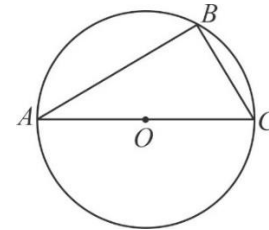
2.1. Paprasčiausiais atvejais taikyti centrinio ir įbrėžtinio kampo sąryšį, įbrėžtinių kampų, kurie remiasi į tą patį lanką, savybę.
(Liestinės savybė)

1. Per apskritimo tašką A nubrėžta liestinė AB . Taškas O – apskritimo centras, $\angle CAB = 78^\circ$. Kokio didumo yra kampas AOC ?

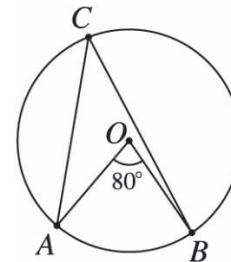
A 132° **B** 138° **C** 144° **D** 150° **E** 156°

2. Paveiksle pavaizduotas apskritimas, kurio centras yra O , spindulys $OC = R$. Kai $BC = R$, tai $\angle CAB =$

A 30° **B** 45° **C** 60° **D** 90°

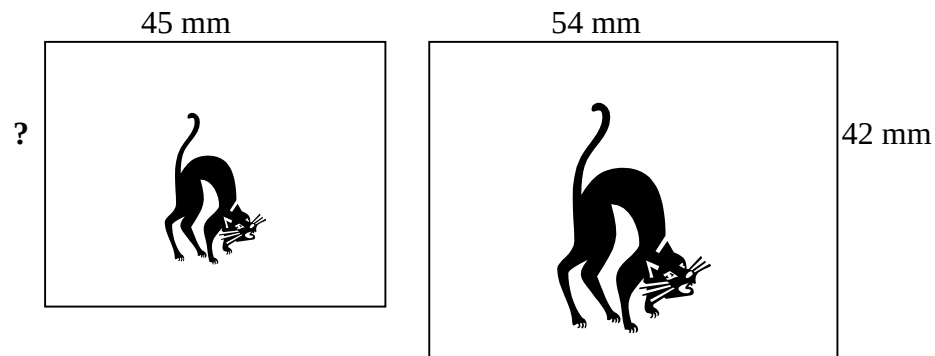
3. Taškai A , B ir C priklauso apskritimui, kurio centras yra taškas O , $\angle AOB = 80^\circ$ (žr. pav.). Apskaičiuokite $\angle ACB$ didumą.

(2 taškai)

2.2. Paprastais atvejais taikyti panašumo sąvoką sprendžiant praktinio turinio uždavinius (panašiųjų figūrų ilgių, plotų, tūrių apskaičiavimui).

Padarytos dvi skirtingo dydžio to paties objekto nuotraukos. Apskaičiuokite nežinomą nuotraukos matmenį.

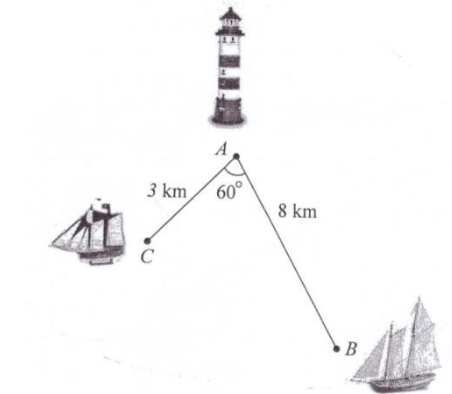

(2 taškai)

2.4. Paprastais atvejais taikyti trikampio ploto formulę $S = \frac{1}{2}ab\sin\gamma$, kosinusų ir sinusų teoremą.

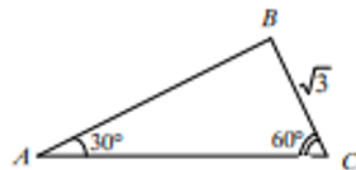
1. Du laivai, esantys taškuose C ir B , nutolę nuo švyturio A atstumais, lygiais 3 km ir 8 km. Jei $\angle CAB = 60^\circ$, tai atstumas tarp laivų lygus:

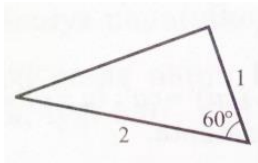
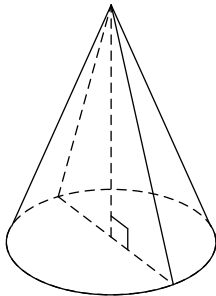
- A 4 km
- B 7 km
- C 11 km
- D $\sqrt{73}$ km
- E 49 km

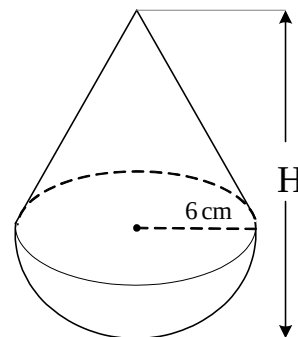
2. Trikampio ABC kraštinės BC ilgis $\sqrt{3}$, $\angle A = 30^\circ$, o $\angle C = 60^\circ$. Apskaičiuokite kraštinės AB ilgį.

(1 taškas)

	3. Remdamiesi paveikslo duomenimis, apskaičiuokite trikampio plotą. (1 taškas)
2.7. Paprastais atvejais apskaičiuoti Bendrosiose programose apibrėztų erdviųjų figūrų elementų dydžius, paviršiaus plotą ir tūrį, lygiagrečių/ašinių pjūvių, pavaizduotų brėžinyje, plotus.	1. Kūgio sudaromoji dvigubai ilgesnė už jo pagrindo spindulį. Kuris teiginys apie šį kūgį yra neteisingas? A Kūgio ašinis pjūvis yra lygiakraštis trikampis. B Kūgio sudaromoji su kūgio aukštine sudaro 30° kampą. C Kūgio sudaromoji pasvirusi į kūgio pagrindo plokštumą 60° kampu. D Kūgio pagrindo skersmuo dvigubai ilgesnis už kūgio sudaromąją. E Kūgio aukštinė nelygi kūgio pagrindo skersmeniui.
	2. Bokšto stogas yra kūgio formos. Kūgio pagrindo skersmens ilgis 10 m, o sudaromosios – 13 m. Kiek kainuos dažai bokšto stogo išoriniam paviršiui perdažyti, jei 1 m^2 reikia 0,4 kg dažų, o 1 kg dažų kainuoja 25 €. Laikykite $\pi = 3,14$. Atsakymą pateikite eurai. (2 taškai)

3. Medinis žaisliukas sudarytas iš kūgio ir pusrutulio (žr. pav.). Kūgio pagrindo spindulys lygus pusrutulio spinduliui ir jo ilgis yra 6 cm.

Kūgio tūris lygus dviem trečdaliams pusrutulio tūrio.

3.1. Parodykite, kad kūgio tūris lygus $96\pi \text{ cm}^3$. (1 taškas)

3.2. Kiek sveria žaisliukas, jei 1 cm^3 medienos sveria 0,4 g? Laikykite $\pi = 3,14$.

(2 taškai)

4. Ritinio ašinio pjūvio plotas yra kvadratas, kurio įstrižainės ilgis lygus $10\sqrt{2}$. Apskaičiuokite ritinio ašinio pjūvio plotą.

(2 taškai)

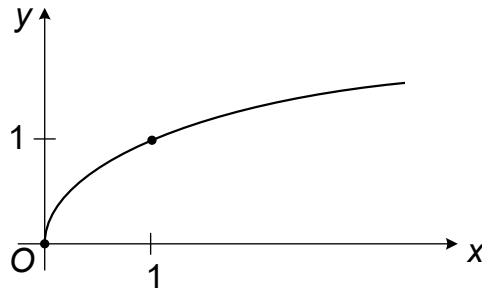
5. Kūgio ašinis pjūvis yra lygiakraštis trikampis, kurio plotas lygus $16\sqrt{3}$. Apskaičiuokite šio kūgio sudaromosios ilgį.

(2 taškai)

3. Funkcijos ir analizės pradmenys

3.4. Atpažinti funkcijų formules ir grafikus (eskizus).

Kurios iš žemiau užrašytų funkcijų grafiko eskizas pavaizduotas paveiksle?

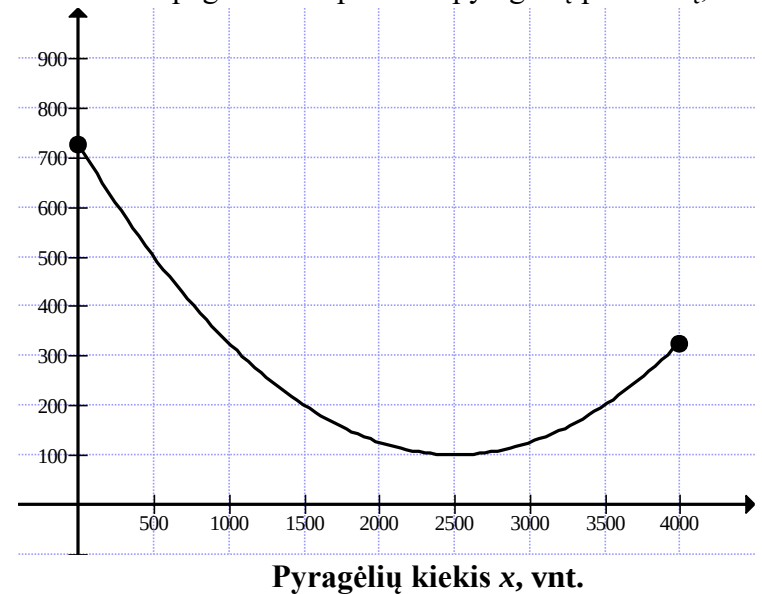
- A $y = \sqrt{x}$ B $y = \log_4 x$ C $y = 2^x$ D $y = x^3$ E $y = \frac{1}{x}$

3.5. Iš grafiko (eskizo) nustatyti funkcijos apibrėžimo / reikšmių sritį, funkcijos reikšmių didėjimo ir mažėjimo intervalus, ekstremumo taškus, funkcijos ekstremumus ir funkcijos didžiausias / mažiausias reikšmes nurodytame intervale.

1. Paveiksle pavaizduota vieno pyragėlio kepimo ir pardavimo savikainos S centais priklausomybė nuo per dieną pagamintų ir parduotų pyragėlių kiekio x . Kiek reikia pagaminti ir parduoti pyragėlių per dieną, kad vieno pyragėlio savikaina būtų mažiausia?

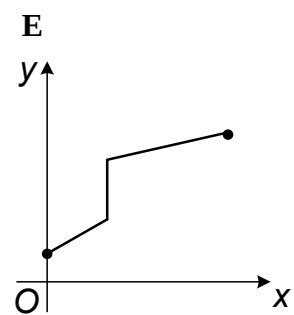
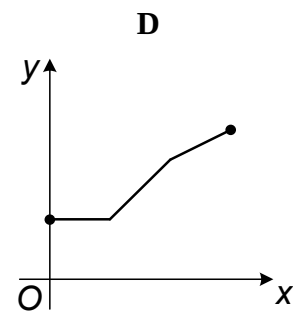
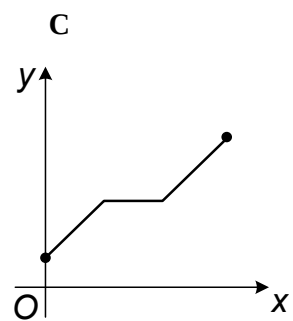
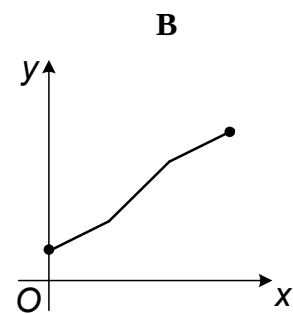
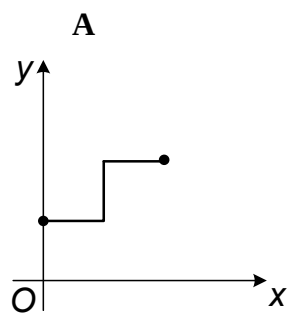
Pyragėlio savikaina S , ct.

- A 4000
B 2500
C 700
D 100
E 0

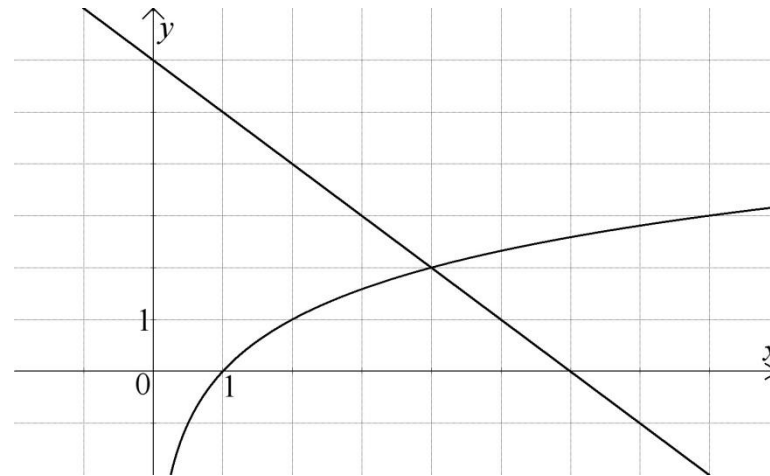

2. Kuriame paveiksle pavaizduota didėjančioji funkcija?

3.7. Remiantis funkcijų $y = f(x)$, $y = g(x)$ grafikų eskizais nustatyti lygčių $f(x) = 0$ ir $f(x) = g(x)$ sprendinių skaičių. Nurodyti sprendinius, kai duoti grafikų susikirtimo taškai.

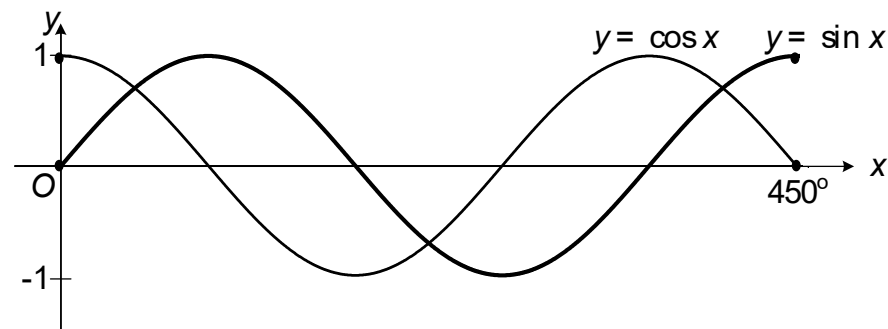
1. Paveiksle pavaizduotas lygties $\log_2 x = 6 - x$ grafinis sprendimo būdas.

Šios lygties sprendinys yra:

A 0   B 14   C 2   D 4   E 6

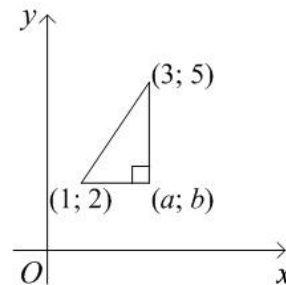
2. Raskite lygties $\sin x = \cos x$ sprendinių skaičių intervale $0^\circ \leq x \leq 450^\circ$, remdamiesi šiame intervale pavaizduotais funkcijų $y = \sin x$ ir $y = \cos x$ grafikais.

A 2   B 3   C 5   D 7   E 8

3.8. Paprastais atvejais remtis funkcijų savybėmis sprendžiant praktinio ir matematinio turinio uždavinius.

1. Stačiojo trikampio įžambinės galų koordinatės yra $(1; 2)$ ir $(3; 5)$. Nustatykite trečiosios trikampio viršūnės koordinatės $(a; b)$.

- A** $(5; 2)$ **B** $(4; 7)$ **C** $(3; 2)$ **D** $(1; 5)$ **E** $(2; 3)$

2. Taškas $\left(2; \frac{4}{9}\right)$ priklauso funkcijos $f(x) = a^x$ grafikui. Kokia yra a skaitinė reikšmė?

- A** 3   **B** $\frac{3}{2}$ **C** 1   **D** $\frac{2}{3}$ **E** $\frac{1}{3}$

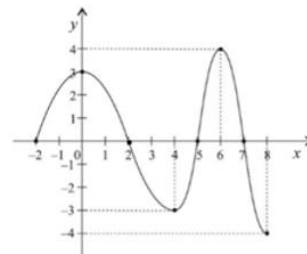
3. Kokia turi būti m reikšmė, kad taškas $A(0; 1)$ priklausytų funkcijos $f(x) = (m - 2)x + m - 3$ grafikui?

- A** $m = 1$ **B** $m = 2$ **C** $m = 3$ **D** $m = 4$

4. Su kuria a reikšme taškas $M(2; -1)$ priklauso tiesei $y = -4x + 2a - 7$?

- A** $a = 7$ **B** $a = 2\frac{1}{2}$ **C** $a = -\frac{1}{2}$ **D** $a = -17$

5. Paveiksle pavaizduotas funkcijos $y = f(x)$ grafikas, kai x priklauso intervalui $[-2; 8]$. Kokia mažiausia

funkcijos reikšmė šiame intervale?

- A** -4   **B** -3   **C** -2   **D** 0

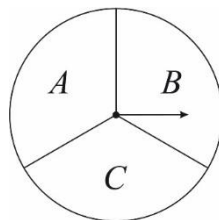
3.10. Apskaičiuoti funkcijų, išreikštų daugianariais (arba reiškiniiais, kurie tapaciai pertvarkomi į daugianarius), išvestines.	Duota funkcija $f(x) = 3x^2 + 4$. Raskite šios funkcijos išvestinę $f'(x)$. (1 taškas)																		
3.11. Apskaičiuoti funkcijos išvestinės reikšmę duotame taške. Paprastais atvejais taikyti funkcijų sumos (skirtumo), sandaugos iš realiojo daugiklio išvestinių skaičiavimo taisykles.	1. Duota funkcija $f(x) = x^2$. Apskaičiuokite $f'(3)$. (2 taškai)																		
	2. Apskaičiuokite $f'(-1)$, kai $f(x) = x^4 + 2x^3 - 3x^2 + 2$. (2 taškai)																		
	3. Duota funkcija $f(x) = 3x^2 + 4$. Apskaičiuokite $f'\left(-\frac{1}{3}\right)$. (2 taškai)																		
3.12. Taikyti funkcijos (išreikštos antrojo ar trečiojo laipsnio daugianariu) išvestinę funkcijos kritiniams taškams, didėjimo / mažėjimo intervalams, ekstremumo (minimumo, maksimumo) taškams nustatyti.	Funkciją $y = f(x)$ Agnė tyrė naudodamasi tokia lentele: <table><tr><td>x</td><td>$(-\infty; 2)$</td><td>2</td><td>$(2; 6)$</td><td>6</td><td>$(6; +\infty)$</td></tr><tr><td>$f'(x)$</td><td>$f'(x) > 0$</td><td>0</td><td>$f'(x) < 0$</td><td>0</td><td>$f'(x) > 0$</td></tr><tr><td>$f(x)$</td><td></td><td>5</td><td></td><td>1</td><td></td></tr></table> Agnė teisingai nustatė, kad funkcijos $y = f(x)$ minimumo taško koordinatės yra: A (6; 0) B (2; 0) C (2; 5) D (6; 1) E (2; 6)	x	$(-\infty; 2)$	2	$(2; 6)$	6	$(6; +\infty)$	$f'(x)$	$f'(x) > 0$	0	$f'(x) < 0$	0	$f'(x) > 0$	$f(x)$		5		1	
x	$(-\infty; 2)$	2	$(2; 6)$	6	$(6; +\infty)$														
$f'(x)$	$f'(x) > 0$	0	$f'(x) < 0$	0	$f'(x) > 0$														
$f(x)$		5		1															
4. Kombinatorika, tikimybių teorija, statistika																			
4.1. Paprastais atvejais sudaryti bandymo baigčių (elementariųjų įvykių) aibę. Rasti nurodytam įvykiui palankių baigčių skaičių.	1. Kiek triženklų skaičių, užrašomų skirtingais skaitmenimis, galima sudaryti iš skaitmenų 1, 2, 3, 7? A 4 B 6 C 8 D 12 E 24																		
	2. Kiek skirtingų triženklų natūraliųjų skaičių galima sudaryti iš skaitmenų 0, 1, 5, 6, 8, jei skaitmenys skaičiuje nesikartoja? A 125 B 60 C 48 D 11																		

4.2. Paprastais atvejais atpažinti situacijas, kurioms galima taikyti klasikinę tikimybės apibrėžimą ir apskaičiuoti įvykio ir/ar jam priešingo įvykio tikimybes.

1. Visi dėžėje esantys rutuliukai yra vienodo dydžio. Ant kiekvieno rutuliuko užrašytas skaičius 1 arba 2, arba 3, arba 4. Tikimybė ištraukti rutuliuką su skaičiumi 1 lygi $\frac{1}{5}$, su skaičiumi 2 lygi $\frac{2}{5}$, su skaičiumi 4 lygi $\frac{1}{10}$. Koku skaičiumi pažymėtų rutuliukų dėžėje yra daugiausia?

(3 taškai)

2. Paveiksle pavaizduotas žaidimo ratas, padalytas į tris lygias sektorius, pažymėtus raidėmis A, B ir C. Žaidžiamas toks žaidimas: rato rodyklė sukama **du kartus** ir stebima, kuriame sektoriuje ji sustoja. Žaidimo baigtys užrašomos didžiosiomis raidėmis, pavyzdžiui, taip: CA. (Laikykite, kad ant sektoriaus ribos rodyklė sustoti negali, o baigtys AC ir CA yra skirtingos)

2.1. Visos žaidimo baigtys, kai rodyklė, sukama du kartus, pirmą kartą sustoja A raide pažymėtame sektoriuje, yra:

A AA

B A; B; C

C AB; AC

D AA; AB; AC

E AB; BA; AC; CA

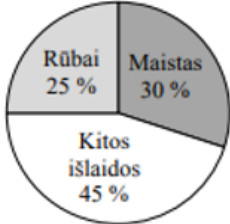
2.2. Kiek iš viso skirtingų baigčių turi šis žaidimas?

(1 taškas)

2.3. Apskaičiuokite tikimybę, kad du kartus sukama rato rodyklė sustos ta pačia raide pažymėtame sektoriuje.

(1 taškas)

	3. Metamos dvi monetos ir stebima, kuria puse jos atvirto. Apskaičiuokite tikimybes įvykių: A – abi monetos atvirto skaičiumi; B – nei viena moneta neatvirto skaičiumi. (2 taškai)																																																
	4. Dėžėje yra raudoni, mėlyni ir geltoni rutuliukai. Iš dėžės atsitiktinai išimamas vienas rutuliukas, lape užrašoma jo spalva ir jis padedamas atgal į dėžę. Tikimybė, kad lape bus užrašyta „raudona“, lygi $\frac{5}{12}$, o kad užrašyta „mėlyna“, lygi $\frac{1}{3}$. Apskaičiuokite tikimybę, kad lape bus užrašyta „geltona“. (1 taškas)																																																
4.4. Paprastais atvejais sudaryti dažnių ir santykinų (procentinių) dažnių lenteles pateiktiems duomenims, vaizduoti duomenis diagramomis.	1. Batų parduotuvės „Pelenė“ vadybininkas surašė per dieną parduotų 30 batų porų dydžius: <table><tr><td>37</td><td>43</td><td>38</td><td>39</td><td>37</td><td>41</td><td>39</td><td>42</td><td>40</td><td>36</td></tr><tr><td>42</td><td>40</td><td>37</td><td>40</td><td>36</td><td>38</td><td>37</td><td>41</td><td>38</td><td>43</td></tr><tr><td>40</td><td>38</td><td>38</td><td>39</td><td>37</td><td>40</td><td>40</td><td>39</td><td>38</td><td>38</td></tr></table> 1.1. Baikite pildyti dažnių lentelę: <table><tr><td>Batų dydis</td><td>36</td><td>37</td><td>38</td><td>39</td><td>40</td><td>41</td><td>42</td><td>43</td></tr><tr><td>Dažnis</td><td></td><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr></table> (1 taškas) 1.2. Kiek procentų batų porų buvo parduota ne didesnio nei 39 dydžio? (2 taškai) 1.3. Kokia tikimybė, kad tą dieną pirmos parduotos batų poros dydis buvo 37? (1 taškas)	37	43	38	39	37	41	39	42	40	36	42	40	37	40	36	38	37	41	38	43	40	38	38	39	37	40	40	39	38	38	Batų dydis	36	37	38	39	40	41	42	43	Dažnis		5						2
37	43	38	39	37	41	39	42	40	36																																								
42	40	37	40	36	38	37	41	38	43																																								
40	38	38	39	37	40	40	39	38	38																																								
Batų dydis	36	37	38	39	40	41	42	43																																									
Dažnis		5						2																																									

	2. Diagramoje pavaizduotas šeimos vieno mėnesio visų išlaidų paskirstymas procentais. Tą mėnesį maistui šeima išleido 420 eurų. Kiek eurų šeima išleido rūbams? A 105 B 350 C 399 D 400												
4.5. Apskaičiuoti imties skaitines charakteristikas (vidurkį, dispersiją, standartinį nuokrypį, medianą, modą) iš nesugrupuotų duomenų dažnių ir santykinų dažnių lentelių.	1. Mokinių kontrolinio darbo rezultatai (taškai) pateikti dažnių lentelė. Apskaičiuokite mokinių surinktų taškų vidurkį. <table><tr><td>Taškai</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr><tr><td>Mokiniai</td><td>4</td><td>5</td><td>10</td><td>5</td><td>1</td></tr></table> 2. Analizuojant įmonės 24 darbuotojų sergamumą, buvo suskaičiuota, kiek darbo dienų per metus jie nedirbo dėl ligos: 20 13 11 10 7 15 2 0 23 8 9 6 3 5 8 4 6 12 15 14 13 5 8 4 Raskite imties modą ir medianą (2 taškai)	Taškai	5	6	7	8	9	Mokiniai	4	5	10	5	1
Taškai	5	6	7	8	9								
Mokiniai	4	5	10	5	1								

3. Dainų konkurse atlikėjai buvo vertinami balais. Norint patekti į kitą etapą, reikėjo surinkti nuo 37 iki 40 balų. Lentelėje surašyta, kiek dalyvių, praėjusių atranką, įvykdė šį reikalavimą.

Balai	37	38	39	40
Dalyvių skaičius	6	7	5	4

Kaip apskaičiuoti, kiek vidutiniškai balų surinko atranką praėjęs dalyvis?

A $\frac{37+38+39+40}{4}$

D $\frac{37 \cdot 6 + 38 \cdot 7 + 39 \cdot 5 + 40 \cdot 4}{4}$

B $\frac{37 \cdot 6 + 38 \cdot 7 + 39 \cdot 5 + 40 \cdot 4}{22}$

E $\frac{37+38+39+40}{22}$

C $\frac{37+38+39+40+6+7+5+4}{8}$

_____